

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
Кафедра освітології та психолого-педагогічних наук

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ГАЛУЗІ»

Змістові модулі:

«Методологія досліджень в галузі освіти»

«Освітологія»

«Компаративістика в сфері освіти»

для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

освітньої програми Освітні, педагогічні науки

Поля форми	Опис поля форми
Семестровий контроль (екзамен) проводиться в електронному середовищі Університету за індивідуальними доступами здобувачів. Електронна адресу курсу: https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=16883	
Рік навчання	2
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Форма проведення	Аспірант готує презентацію з одного з наданих питань для підготовки до екзамену
Тривалість проведення	2 години
Максимальна кількість балів:	40
Критерії оцінювання:	<p>36 – 40 виставляється аспіранту, який в своїй презентації висвітлив обране питання в повному обсязі, продемонстрував всебічне й глибоке засвоєння навчального матеріалу, оволодіння в повному обсязі основними поняттями, концепціями, принципами розвитку наукової галузі.</p> <p>28 – 35 виставляється аспіранту, який в цілому продемонстрував достатньо високий рівень засвоєння навчального матеріалу курсу, але висвітлив в своїй презентації обране питання не в повному обсязі, та припустився у відповідях на питання екзаменатора окремих незначних помилок.</p> <p>24 – 27 виставляється аспіранту, який в своїй презентації висвітлив на достатньому рівні обране питання, тобто обсяг підготовленого матеріалу є неповним, а під час відповідей екзаменатора припустився допустимої кількості помилок (або грубої помилки), що демонструє достатній рівень засвоєння навчального матеріалу.</p> <p>21 – 23 виставляється аспіранту, який в своїй презентації не продемонстрував необхідного обсягу розкриття питання, що демонструє загально низький рівень знання навчального матеріалу, неякісну підготовку до екзамену.</p> <p>1 – 20 одержує аспірант, який в своїй презентації продемонстрував незнання основного термінологічного апарату; концепцій, принципів розвитку наукової галузі; не зміг надати відповідь на питання екзаменатора.</p>
Орієнтовний перелік питань:	<p>Змістовий модуль «Методологія досліджень в галузі освіти»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вимоги до використання цитат у тексті наукових працях. 2. Вимоги до написання анотацій. 3. Критерії оцінювання фундаментальних і прикладних досліджень. 4. Критерії якості дисертації. 5. Основні вимоги й процедуру проведення спостереження. 6. Визначення наукової ідеї, теорії, закону.

7. Визначення предмету і сутності науки.
  8. Загальна характеристика етапу підготовки і організації наукового дослідження.
  9. Характеристика видів експертиз наукових досліджень.
  10. Класифікація методів. Їх характеристика.
  11. Методи теоретичних досліджень та їх характеристика.
  12. Монографія: поняття, алгоритм написання.
  13. Види оформлення результатів наукової діяльності
  14. Основні поняття науки.
  15. Наукова стаття, вимоги до її оформлення.
  16. Види, функції та предмет наукової діяльності.
  17. Вимоги до написання рецензії.
  18. Права і обов'язки наукового керівника
  19. Правила та загальні вимоги до оформлення наукових робіт.
  20. Функції та складові експерименту.
  21. Порядок роботи над текстом дисертації.
  22. Структура організації наукової діяльності в Україні.
  23. Типи і види наукових досліджень.
  24. Вимоги до вибору теми наукового дослідження.
  25. Види бібліотечних каталогів та картотек.
  26. Види доповідей та вимоги до їх підготовки.
  27. Види наукового експерименту.
  28. Класифікація педагогічних досліджень за їх характером і змістом.
  29. Особливості доповіді, види та вимоги до їх підготовки.
  30. Особливості організація наукового експерименту.
  31. Професійно-етичні аспекти наукових досліджень.
  32. Роль інформації у науковій діяльності.
  33. Структура магістерської роботи.
  34. Структура реферату та алгоритм його підготовки.
  35. Різні підходи до бібліографічного опису літератури.
  36. Сутність вимог до оформлення літератури в наукових роботах.
  37. Сутність організації наукової діяльності у закладі вищої освіти.
  38. Форми апробації результатів наукового дослідження.
  39. Тези доповіді, алгоритм написання тез.
  40. Особливості планування роботи з виконання наукової теми.
- Змістовий модуль «Освітологія»**
1. Схарактеризувати генезу поняття «освіта».
  2. Поняття «едагогологія» та «освітологія». Зробіть їх порівняльний аналіз.
  3. Становлення та етапи розвитку освітології в світі.
  4. Становлення та етапи розвитку освітології в Україні.
  5. Концепція освітології академіка В. О. Огнев'юка.

6. Міждисциплінарний характер освітологічних досліджень, розкрийте напрями освітологічних досліджень.
7. Сфера освіти як синергетична система.
8. Синергетичні принципи освіти і науки.
9. Поняття емерджентності.
10. Поняття біфуркації.
11. Поняття флуктації.
12. Роль «хаосу» в синергетичних системах.
13. Поняття «система», «відкрита система», «освітня система».
14. Характеристика світової системи оцінювання якості освіти.
15. Характеристика української системи оцінювання якості освіти.
16. Характеристика складових освітологічної підготовки.
17. Значення освіти в системі соціальних інститутів.
18. Економічні механізми розвитку освіти.
19. Освітні послуги: класифікація, додаткові послуги
20. Механізм управління конкурентоспроможністю закладів освіти.
21. Освітні системи в умовах глобальної конкуренції. Світові рейтинги закладів вищої освіти.
22. Українські рейтинги закладів вищої освіти.
23. Сутність та особливості правових відносин у сфері освіти.
24. Поняття інтелектуального потенціалу та його структура.
25. Способи вимірювання інтелектуального потенціалу суспільства.
26. Поняття інтелектуального капіталу та людського капіталу.
27. Значення освітології у формування інтелектуального потенціалу суспільства.
28. Характеристика інноваційної діяльності в сфері освіти.
29. Принципи, методи та прийоми прогнозування розвитку системи освіти.
30. Моніторинг освіти як необхідна складова її проектування.

Змістовий модуль «Компаративістика у сфері освіти»

1. Компаративістика у сфері освіти як наука (мета, завдання, функції, методи).
2. Становлення і розвиток компаративістики в сфері освіти: глобальний та український контексти.
3. Провідні компаративісти та їх вплив на методологію компаративістики в освіті.
4. Глобалізація та європеїзація в освіті: сутнісні характеристики та реалії впливу.
5. Стратегічні орієнтири (програми) міжнародних

організацій (ООН, ЮНЕСКО, ОЕСР, ЄС, Рада Європи) у сфері освіти.

6. Глобальний рух на чолі з ЮНЕСКО «Освіта для всіх» (Education For All).
7. Глобальний рух на чолі з ООН «Цілі розвитку тисячоліття» (Millennium Development Goals). Ціль 2 «Забезпечення універсальною початковою освітою».
8. Глобальний рух на чолі з ООН «Цілі сталого розвитку» (Sustainable Development Goals). Ціль 4 «Якісна освіта».
9. Міжнародна стандартна класифікація освіти ЮНЕСКО (2011).
10. Європейська довідкова рамка ключових компетентностей для навчання впродовж життя (2018) та порівняння з ключовими компетентностями в «Законі про освіту» (2017).
11. Рамка підприємницької компетентності (EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework).
12. Рамка цифрової компетентності DigComp. 73. Європейська рамка кваліфікацій (European Qualifications Framework).
13. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment).
14. Європейська рамка кваліфікацій.
15. Болонський процес. Україна і Болонський процес.
16. Європейський простір вищої освіти (European Higher Education Area (EHEA). Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)) (2015).
17. Туринський процес і професійно-технічна освіта.
18. Європейський освітній простір (European Education Area).
19. Європейський дослідницький простір (European Research Area).
20. Рамкова програма ЄС «Горизонт Європа».
21. Тенденції розвитку шкільної освіти: світ, Європа і Україна.
22. Тенденції розвитку вищої освіти: світовий вимір.
23. Освіта дорослих: глобальні тенденції.
24. Тенденції розвитку педагогічної освіти.
25. Інновації в освіті зарубіжжя та їх перспективність для України.
26. PISA. Україна та PISA 2018 і 2022.
27. Міжнародні порівняльні дослідження: TIMSS, PIRLS та інші.
28. Інновації в оцінюванні навчальних досягнень: формувальне оцінювання, портфолійне оцінювання,

	<p>MATURA.</p> <p>29. Практика підготовки докторів філософії у деяких провідних країнах світу.</p> <p>30. Академічна доброчесність та методи боротьби з плагіатом у зарубіжжі.</p> <p>31. Орієнтири міжнародних організації щодо організації освіти в умовах війни.</p> <p>32. Штучний інтелект в освіті зарубіжжя: стратегічні орієнтири та успішні практики.</p>
	<p>Екзаменатор: <i>Мельниченко Ольга Володимирівна</i>, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти</p>